

Veren hemoglobiini-A1c:n (6128 B -HbA1c) määrittäminen muuttuu ja HbA1c:n vastaukset annetaan vain SI-yksiköissä (mmol/mol) 01.02.2016 alkaen

Tutkimus	6128	B -HbA1c	B -Hemoglobiini-A1c
	14214	B -HbA1cVT	Hemoglobiini-A1c, vieritesti

Asia Menetelmä- ja vastauskäytäntömuutos

Johdanto HUSLABin veren hemoglobiini-A1c:n (6128 B -HbA1c) määrittäminen muuttuu 01.02.2016 alkaen. Menetelmän periaate on jatkossa entsyymattinen.

Samassa yhteydessä HUSLAB siirtyy kansainvälisten suositusten mukaiseen käytäntöön B-HbA1c:n yksiköissä. Vastaukset ilmoitetaan yllä mainitusta käyttöönottopäivästä alkaen vain molaarisissa SI-yksiköissä (mmol/mol). Tämä koskee kaikkia potilaiden tulostuloksia ja muita laboratorion antamia tulosteita. Vastauskäytännön muutos koskee myös HbA1c:n vieritutkimusta (14214 B -HbA1cVT).

Muutoksen jälkeen HUSLABin tutkimusohjekirjassa on edelleen nähtävissä taulukko, jossa %-yksiköt ja vastaavat mmol/mol-yksiköt on ilmoitettu rinnakkain (ks. kohta Tulkinta). Tutkimusohjekirjan tulkintaohjeessa on myös esitetty %-yksiköt ja vastaavat mmol/mol -yksiköt kliinisesti tärkeille päätös- ja raja-arvoille.

Määrittäminen muutos tai yksikkömuutos eivät vaikuta tutkimuksen pyyntökäytäntöön, tulostasoihin eikä viitearvoihin.

Taustaa yksikkömuutokselle

Suomen klinisen kemian yhdistys ry (SKKY) suositti jo vuonna 2009, että suomalaissa klinisissä laboratorioissa siirryttäisiin käyttämään SI -yksiköitä veren GHbA1c -vastauksissa rinnan %-yksiköiden kanssa. Vuonna 2011 suositeltiin siirtymistä vain molaarisiin SI-yksiköihin. Pitkäksi venyneen siirtymäajan jälkeen kuitenkin vasta syyskuussa 2015 SKKY ja isojen yliopisto- ja keskussairaalarlaboratorioiden asiantuntijat päättivät yhdessä, että pariksi vuodeksi tarkoitettu siirtymäaika molempien yksiköiden rinnakkaiskäytössä päättyy vuoden 2015 lopussa. Sen jälkeen Suomessa siirrytään B-HbA1c-tuloksissa nopealla aikataululla käyttämään ainoastaan mmol/mol-yksiköitä. Perusteluna muutokselle ovat yhdenmukainen kansallinen tulostaso sekä kansainväliset suositukset. Nyt jo valtaosa suomalaisista klinisistä laboratorioista raportoi tulokset SI-yksiköissä. Osassa Suomen sairaanhoitopiirejä (Pirkanmaa ja Kanta-Häme) siirtyminen vastauksissa vain SI-yksiköihin on jo tapahtunut aikaisemmin. Muissa Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa yksikkömuutos on myös merkittävin osin toteutunut.

Yhteystiedot

Erikoistuva lääkäri Marja-Leena Järvi-Holopainen, marja-leena.jarvi-holopainen@hus.fi, 050 428 0993 ja
kemisti Annukka Mäki, annukka.maki@hus.fi, 09 471 72573, 050 427 9201

Viitearvot	kaikki 20 – 42 mmol/mol		
Tulkinta	Diabeteksen hoitotasapaino voidaan arvioida hyväksi, jos B-HbA 1c on oraalista lääkitystä käyttävillä alle 53 mmol/mol (alle 7 %) ja insuliinia käyttävillä alle 53-58 mmol/mol (alle 7-7,5 %). Hoitotasapaino on huono, jos tulos on yli 69-75 mmol/mol (yli 8,5-9 %). Diabetes-diagnosiin viittaa B-HbA1c-tulos 48 mmol/mol tai korkeampi (6,5 % tai korkeampi). HUSLABin netti-ohjekirjassa on tulostettavissa taulukko SI-yksiköiden mmol/mol- ja %-yksiköiden vastaavuuksista (ks. www.HUSLAB.fi).		
Viitteet	Penttilä I. ym. HbA1c-tulokset yhdenmukaisiksi. Suomen Lääkärilehti 33: 2016-2017, 2015.		
Tiedustelut	HUSLAB-talo, Automaatiolaboratorio puh. 09 471 72559		
Allekirjoitukset	Esa Hämäläinen osastonylilääkäri HUSLAB Erikoiskemia puh. 09 471 74944	Mia Sneck kemisti HUSLAB Automaatiolaboratorio puh. 050 427 1548	Maria Raitakari ylilääkäri, linjajohtaja HUSLAB Kliinisen kemian ja hematologian linja puh. 050 513 0995